

מסורת הש"ס

(א) [למקמן ע"ב.] (ב) [ויקרא טו.] (ג) [למקמן ע"ב.] (ד) [נפיל לו.] (ה) [למקמן ע"ב.] (ו) [מכאן מ"ו.]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה משמשת וכו' טהורה ודיא שפיר: (ב) ד"ה וליל עמו ליל של אחריו: (ג) ד"ה ארבעה וכו' הך ראייה דר' האחרונים: (ד) תוס' ד"ה הו"ה ולמא' דמשה הש"ס ימי לידה הד"ס:

גליון הש"ס

נב' משמשת שמיני וליל עמו. כ' כהנ"ס כפ' נזות כותם כ' א':

הגהות מהר"ב

רנשבורג
(א) רש"י ד"ה משמשת וכו' שהוא וכו' וכן עשירי משמשת יום יום וכו' וכו' כ"ל: (ב) ד"ה ט"ו יום וכו' ומהנה הרעועים שהן טהורים הראשון וטלס ו' וכו' כ"ל: (ג) ד"ה ולמא' דמשה כ"ו. מלת דמשה מתקן וכו' דמשה וכו' וכו' כ"ל: (ד) בעין משפט חזק וכו' כ"ל: (ה) כהנ"ס כ"ה וכו' דהיינו:

טווס נינהו. בתמיה: **דמיא.** לפרושי פקחות דמתניתין קאמי: **יום אחד טמא ויום אחד טהור.** כל ימיה וקמיירי כשרואה ציוס: **משמשת שמיני.** ליום שראתה צו ראייה ראשונה שהרי טהורה (א) הוה שהרי שביעי לערב טבלה ולא תראה עד תשיעי הלכך משמשת שמיני שלם לילה ויום: **ולילו עמו.** ליל (א) אחריו נגיה תשיעי: **וארבעה לילות מתוך שמונה עשר יום.** לראייה הראשונה שהרי אשה זו לא תהא זבה לעולם שאינה רואה ג' רזופין וכשהיא רואה תשיעי תהא שומרת עשירי ותשמש צלילה ותראה צ"ה ותשמור צ"ג ותשמש צלילה הרי שמים ותראה שגשג ותשמור ט"ו ותשמש ט"ז ותשמש לערב הרי ד' וצ"ח תראה ותשמור י"ח הרי כלו י"ח ולא שמשא אלא ד' לילות לצד שמיני ולילו ותשמיש אחרון אינו בתוך י"ח ולמחר צ"ט כשתראה תהא תחלת נדה שהרי שלמו י"ח שצין נדה לגדה וחזרת למנינה שאמרנו: **ואם היטה רואה.** כל הימים הטמאים מנענע: **אינה משמשת אלא שמיני.** שלם לילה ויום אחד לא ליל של אחריו שהרי תראה צו ותהא טמאה וזריכה לשמור עשירי וצלילה לא תטבול שהרי רואה וכן עד סוף י"ח שהן י"ח עם ימי הנדות וצ"ט תהא תחלת נדה ותחזור למנינה ותשמש שמיני וכן לעולם: **צ' ימים טמאים כו'.** כללל דמילתא כל ימים דלקמן עד סוף פירקין כשרואה מנענע: **משמשת שמיני.** שהוא משני ימים הטהורים שביעי ושמיני טהורין הן אלא שהביעי מהנדות וטובלת לערב ומשמשת שמיני שלם ולערב תראה שהוא תשיעי וכן עשירי ותשמור י"ח

יום לאלו שני ימים וטובלת לערב ומשמשת י"ח שגשג ותראה ט"ז ותשמש ט"ו ותראה י"ז וי"ח ותשמור י"ט דקסבר הרואה יום י"ח אסור לשמש למחר ולקמן פריך ותשמש בתשקרי דהא כלו להו ימים שזריכה שימור ומ"מ ציוס עשרים משמשת וכשתראה יום כ"ה הרי היא תחלת נדה וחזרת למנין זה שאמרנו: **ומשמשת כששפיר.** דקיימא לן בפרק אחרון (לקמן ע"ב): **יום אחד עשר לימי זיבה לא בעי שימור יום כנגדו וזו למה משמרת י"ט בשביל י"ח שהוא סוף זיבה:** גרגון דסגן. בפרק מינוקא (שם). הרואה יום י"ח וטבלה ליום שלאחריו ושמשה וראתה צו ציוס צית הלל אומרים הרי זה גרגון שלא המתיין יום זה ומיהך צרייתא דקמני ומשמשת יום עשרים ולא יום י"ח שמשעין דאסור להיות גרגון ולשמש ציוס י"ח עם הרואה צ"ה: **רב אשי אמר.** לעולם אינו אסור והכא דחני אסור משום שראתה יום עשירי דליהו בעי שימור לפיכך תשז י"ט הטהור ויהא שימור ליום י"ח שהוא עשירי לימי זיבה. שימור לא הוי אלא יום טהור דהכי נפקא לן יהיה מלמד שסופרת יום אחד לאחד וספירה לא הוי אלא יום טהור: **משמשת שני ימים.** אחד עשר וי"ח שהשמיני ותשיעי מ"ח שצין נדה לגדה הן ועשירי שימור הוי לכה ושוב אינה משמשת לעולם שהרי תהא זבה צ"ג וי"ד וט"ו וזריכה לקפור ו' נקיים והיא לא תראה ו' נקיים לעולם: **יום אחד.** שמיני דכולה צרייתא כשרואה עבר: **רביע ימיה מתוך כ"ח.** שבעה ימים שאחר שבעה הטמאים של נדות היא משמשת ובשבעה השלישיים תהא זבה ובשבעה האחרונים הן ימי הספירה הרי כ"ח וציוס כ"ט תהא תחלת נדה ונמאלת משמשת רביע ימיה ולהכי נקט כ"ח מפני שתחלת נדותה של זו מנ"ח לכ"ח: **ט"ו יום מתוך מ"ח.** כגון ח' הראשונים השמיני ימי זיבה ומשמונה השניים תשמור יום לשמיני שלפניו ותשמש שבעה הרי ט"ו שבערו עליה ומשאלו צ' לנא מימי זיבה וזו שמונה השלישיים שנים מהן ימי זיבה והששה תחילת נדה ושמונה הרביעיים שהן טהורים ב' הראשונים ישלים ו' ימי נדה והשבעה תשמש ועכשיו נותר ד' ימים מימי זיבה שמונה החמשים הרי היא זבה משלשה ראשונים וח' שלאחריהן שבעה לקפירה ושמיני לתשמיש הרי ט"ו יום מתוך מ"ח וציוס מ"ט כשתראה תהא תחלת נדה ותחזור למנין שאמרנו: **ארביסר הוו.** קסבר הא' דמותיב שהאשה הזאת לא תשמש יום מ"ח לפי שהשמונה החמשים שנעשית בהן זבה אין מהן אלא ד' מימי זיבה וד' האחרונים מימי נדה הן ומיהו תחלת נדה לא הוי כל זמן שלא ספרה ולא טהרה מוזבה אצל להכי מהניא הך ראייה (א) ד' האחרונים הראשון לנדות שכשיצאו שמונה טהורין שאחריהם לא יעלו שלשה הראשונים לימי הספירה לפי שהן השלמות ימי נדה וימי נדה לא יעלו לקפירה וזבתה הלכך אין כחן אלא חמשה לקפירה וכשתראה יום מ"ט קתרת וכן כל ח' השביעיים (יום) ועד שיגיע יום ס"ג לא ישלימו ימי ספירתה:

בא סימן פרק ששי נדה

נדה.

וארבעה לילות מתוך י"ח. משמע כאן בהדיא דאין נעשה זבה גדולה ולא זריכה ו' נקיים עד שתראה ג' ימים רזופין צ"ה יום ודלא כחזקת שכתבו בשם רבינו סעדיה שזריכה שבעה נקיים אפילו ראתה צ"ה ג' ימים מפחירים: **תשמש בתשפיר.** וא"ת כיון דקס"ד דעשירי לא

בעי שימור תקשה ליה רישא אמאי לא משמשת אלא ד' מתוך י"ח דכי ראתה צ"ח תשמש צ"ח ותו דפלוגתא היא בפרק בתרא (לקמן ע"ב): **לרבי יוחנן עשירי בעי שימור ולר"ל לא בעי שימור ויש לומר דהא דקאמר רבי יוחנן עשירי בעי שימור היינו צימי זיבה שאסורה לשמש ציוס י"ח אפילו פסקה ולר"ל מותרת דעשירי כיון דאינה יכולה להיות זבה גדולה לא בעי שימור ולהכי צרישא ניחא דאסורה צ"ח דהו צימי זיבה דאפילו ר"ל מודה דמדרבנן אסור אצל צימי נדה סבר המקשה דאפילו רבי יוחנן מודה דלא בעי שימור ולכן פריך תשמש בתשפיר ומשני רב שם גרגון אסור דאפילו צריחית י"ח זריכה שימור מדרבנן ציוס י"ח לכ"ע ורב אשי אמר דאינו אסור אלא משום שראתה בעשירי וזריכה שימור לרבי יוחנן אף צימי נדה מן המורה כמו צימי זיבה ולר"ל מדרבנן: **הזי ארביסר הוו.** פ"ה דפריך אמאי משמשת יום מ"ח דשמונה חמשים שהן טמאות הן ד' ימי זיבה וד' ימי נדה ושמונה טהורין שאחריהם ג' צימי נדה וחמש צימי זיבה וג' ימים הראשונים דימי נדה לא יעלו לה לקפירת זיבה דאין ימי נדה עולין לקפירתה דא"ג דאינה נדה שהרי אינה חוזרת לפתח נדתה**

עד שתספור ו' נקיים מ"מ כיון דצימיה הראויים לימי נדה הן אין עולין לקפירת זיבה וקשה לפירוש זה דא"כ תקשה ליה רישא דקמני משמשת רביע ימיה מתוך כ"ח הלא ו' שלישיים שהן טמאין הוי ד' צימי זיבה וג' צימי נדה וא"כ ו' ימים טהורין שאחריהם לא יעלו לקפירת זיבה והיאך תחזור חלילה מכ"ח לכ"ח דאסורה לשמש צו' ימים טהורין של כ"ח שניים ועוד קשה דמשמע דאי הוה תני ומשמשת י"ח הוה ניחא ליה והא עד ס"ג יום לא יעלו לה ו' לקפירתה כדפירש"י וא"כ היאך חזרת חלילה ממ"ח למ"ח לכן נראה דה"פ הוי י"ד הוה דצח' רביעיות אינה משמשת רק ו' דהא ח' שלישיים שהיו טמאים הוי צ' צימי זיבה ואשה אחריהן ימי נדה ויום ראשון מרביעיות שהן טהורין לא תשמש דהו מו' ימי נדה ויום שני נמי לא תשמש לרב אשי דאמר לעיל עשירי בעי שימור והרי יום שני הוה שימור ליום י"ח שהוא עשירי ויום ראשון א"ג דטהור הוה סבר המקשה דלא הוה שימור כיון דהו מימי נדה וימים שהיא נדה גמורה אין עולין לקפירת זיבה קטנה אצל מיום מ"ח לא פריך דכיון דאינה נדה גמורה עד שתספור ו' נקיים עולין לה שפיר לכ"ע א"ע"פ שהן ראויין לימי נדה ולכן ניחא ליה רישא דמשמשת רביע ימיה מתוך כ"ח ומה שפירש"י דעד ס"ג לא ישלמו ימי זיבה נראה דלא דק דאינה טובלת עד ליל פ' שהרי ח' ימים שביעיים הם ששה ימי זיבה ושני ימי נדה ושמיניים הטהורים הן ה' צימי נדה וג' צימי זיבה ותשיעיים הטמאות כל ח' ימי זיבה והעשיריים ו' לקפירת נקיים: (א) **וְלִמָּא** לדמשה הש"ס ימי לידה וימי נדה א"כ לר"ת דפסקא דימי לידתה שאינה רואה בהן אין עולין לקפירה לנשים בזמן הזה דהו רזופין ספק וצות וזריכות ו' נקיים ופועמים דקיימי צימים הראויים לנדה ולא עלו לה לקפירתה ומיהו לפירוש רש"י אחי שפיר דהוה פסק דימי לידה עולין לימי ספירתה ולר"ת נמי ימי נדה דווקא אין עולין אצל ימים הראויין עולין שפיר:

אלא

הא' קסבר הוה ארביסר הוו. קסבר הא' דמותיב שהאשה הזאת לא תשמש יום מ"ח לפי שהשמונה החמשים שנעשית בהן זבה אין מהן אלא ד' מימי זיבה וד' האחרונים מימי נדה הן ומיהו תחלת נדה לא הוי כל זמן שלא ספרה ולא טהרה מוזבה אצל להכי מהניא הך ראייה (א) ד' האחרונים הראשון לנדות שכשיצאו שמונה טהורין שאחריהם לא יעלו שלשה הראשונים לימי הספירה לפי שהן השלמות ימי נדה וימי נדה לא יעלו לקפירה וזבתה הלכך אין כחן אלא חמשה לקפירה וכשתראה יום מ"ט קתרת וכן כל ח' השביעיים (יום) ועד שיגיע יום ס"ג לא ישלימו ימי ספירתה:

ימי

עין משפט
נר מצוה

ס א מ"י פ"ו מהלכות
אשורין ויפא הלכה ד':
סא ב מ"י שם הלכה טו:
סב ג מ"י שם פ"ו הלכ' י:
סג ד מ"י שם פ"ו הלכה טז:
סד ה מ"י שם הלכה יז:
סה ו מ"י שם הלכה יח:
סז ז מ"י שם הלכה יט ד':
סח ח מ"י שם הלכה כ' והלכ' כא:
סח ט י מ"י שם הלכה כב:

תוס' הרא"ש

שמיני ולילו וד' לילות מתוך י"ח מכאן משמע דאם ראתה ג' ימים בתוך י"ח יום שבין נדה לנדה אם אינם רזופין אינה זבה גדולה לאפוקי מרב סעדיה שכתב שאם ראתה ג' ימים בימי זיבה אפילו היו מפורזין צריחין ד' נקיים והנהיג ר"ת ושיבשו הוא דאחרית כבהוה ותלו בשמו דאסור רב סעדיה מי חתים עליה: ותשמש בתשפיר. ותמיה כיון דס"ד דעשירי לא בעי שימור א"כ תקיש ליה דאשה משמשת ד' לילות ולא יותר ואמאי הא כי ראתה יום שבעה עשר תשמש ביום י"ח. עוד דפלוגתא בפרק תינוקא לר' יוחנן בעי שימור [וי"ל דהא דקאמר ר' יוחנן עשירי בעי שימור] היינו דוקא בתוך ימי זיבה. שאסורה לשמש ביום י"ח אפי' פוסקת בר לר"ל מותרת דדוקא תשיעי שיכול לבא לידה זבה גדולה בעי שימור אבל עשירי שאינו יכול לבא לידה זבה גדולה לא בעי שימור אבל בימי נדה אפי' ר' יוחנן מודה דלא בעי שימור. הלכך פריך ותשמש בתשפיר אבל השתא ניחא ליה דאסור לשמש ביום י"ח דהיינו בימי זיבה ואפי' ר"ל מודה דמדרבנן אסור. ורב ששת משני דמדרבנן אסור דאפי' (בראיתא י"א יום) [ברואה ביום י"א גופא] צריכה לשמור מדרבנן ביום י"ב לכ"ע ורב אשי [אמר] גרגון מותר ואינו אסור אלא מחמת יום עשירי שראת' הלכך צריכה שימור אף בימי נדה לר' יוחנן מן התורה כימי זיבה ולר"ל מדרבנן: ותי ארביסר הוו. פירש"י דפריך אמאי תשמש יום מ"ח דהא ח' חמשיים שהם טמאים הם ד' בימי זיבה וד' בימי נדה וח' טהורים שאחריהן ג' צימי נדה וד' בימי זיבה ויאלו לה לקפירת זיבה דימי נדה אינן עולין לקפירת זיבה. וקשה לפ' דא"כ תקיש ליה רישא משמעת רביע ימיה מתוך כ"ח יום והלא ו' שלישיים שהם טמאים הם ד' בימי זיבה וג' בימי נדה וא"כ ימים שאחריהן שהיו טהורין לא עלו לקפירת זיבה והיאך תחזור חלילה מכ"ח לכ"ח הלא לא תוכל לשמש ביום ד' טהורין הראשונים של כ"ח השניים. ותו דמשמע דאי הוה תני משמשת י"ד יום הוה ניחא ליה ואמאי הוא עד ס"ג יום לא ישלמו ימי נדה וימי זיבה לא ישלמו ימי נדה ועוד צריכה יום